

Starten met de CO₂-Routekaart

Summercourses - Webinar 4 juli 2023

Dianne de Wild d.dewild@milieuplatformzorg.nl

Dit webinar wordt opgenomen en op de EVZ website gepubliceerd.
Als je niet zichtbaar wilt zijn, kun je je camera uitzetten.
Je kunt je naam aanpassen via Participants > 'je eigen naam' > Rename.

Milieuplatform Zorgsector

vereniging van en voor
MPZ de zorg

In 2023 zijn 260 intramurale zorginstellingen bij de vereniging aangesloten. Dit omvat het merendeel van alle UMC's en ziekenhuizen, en steeds meer instellingen voor ggz, ouderenzorg, gehandicaptenzorg en revalidatie.

Expertisecentrum Verduurzaming Zorg

kennisplatform voor CO₂ reductie in de zorg

www.expertisecentrumverduurzamingzorg.nl

Agenda

- ① De Green Deal Duurzame Zorg 3.0
- ② Wat is de CO₂-routekaart?
- ③ Waarom gebruiken?
- ④ Wegwijzer routekaart
- ⑤ Meer weten

De vijf doelen van de Green Deal Duurzame Zorg

De klimaatcrisis is de grootste bedreiging voor de volksgezondheid. Klimaatverandering en milieuverontreiniging leiden tot steeds meer en andersoortige zorgvragen. Denk hierbij aan bijvoorbeeld infectieziekten en hittestress.

In Nederland is de zorgsector verantwoordelijk voor **7%** van de uitstoot van broeikasgassen, **4%** van het afval en **13%** van het grondstoffengebruik. Met het leveren van zorg draagt de sector dus bij aan de klimaatcrisis. Het is deze paradox die de zorg wil doorbreken.

De zorgsector werkt daarom aan 'duurzame zorg'. Hierover zijn afspraken gemaakt in de *Green Deal samen werken aan duurzame zorg*. Deze Green Deal kent vijf doelen.

1. Gezondheidsbevordering van patiënten, cliënten en medewerkers

Enkele acties:

- Gezonde, gevarieerde, meer plantaardige en duurzame voeding
- Nieuwe kennis en ervaring over gezondheidsbevordering toepassen

2. Vergroten bewustwording en kennis over de impact van de zorg op het klimaat en andersom

Enkele acties:

- Inbedding van duurzame zorg en Planetary Health in alle zorgopleidingen
- Actief bijdragen aan het maatschappelijk debat over de relatie tussen menselijk handelen, klimaatverandering en milieuvervuiling, een gezonde levensstijl en gezondheid

3. CO₂-uitstoot terugbrengen met **55%** in 2030 en klimaatneutraal in 2050

Enkele acties:

- Grote zorgaanbieders stellen uiterlijk 1 juli 2023 een bestuurlijk vastgestelde routekaart op met een strategisch verduurzamingsplan voor hun vastgoed
- Verminderen van de uitstoot door vervoersbewegingen van personeel

4. Primair grondstofgebruik **50%** verminderen in 2030 en maximaal circulaire zorg in 2050

Enkele acties:

- Kiezen voor 'herbruikbaar' boven 'wegwerp' waar mogelijk
- Circulair inkopen als uitgangspunt voor inkoopbeleid van materialen, hulpmiddelen en voeding

5. Verminderen milieubelasting door medicatie(gebruik)

Enkele acties:

- Gepast voorschrijven en gepaste verstrekking van noodzakelijke medicijnen
- Voortzetten van de Ketenaanpak Medicijnresten uit Water

Wat is een Green Deal?

Green Deals zijn afspraken tussen de Rijksoverheid en andere partijen om duurzame plannen uit te voeren. De Green Deal Samen werken aan duurzame zorg wordt gefaciliteerd door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en gedragen door de zorgsector.

Meedoen

Green Deal Zorg Meedoen

Zorginstellingen, overheden, instituten kunnen met een eigen inbreng aanhaken bij de Green Deal Zorg. Zo wordt de beweging naar duurzame zorg zichtbaar. Opgeven kan door het tekenblad te mailen naar het ministerie van VWS.

- 1.** Download via onderstaande knop de deelnameformulieren
- 2.** Vul de formulieren in
- 3.** Mail de ingevulde formulieren naar: duurzamezorg@minvws.nl

Download deelnameformulieren

Alle info op: www.greendealduurzamezorg.nl

Wat is de CO₂-routekaart?

- Een CO₂-routekaart laat zien op welke manier een instelling wil werken aan de klimaatdoelen op het gebied van vastgoed.
- De routekaart geeft per gebouw inzicht in de geplande maatregelen, de verwachte CO₂-reductie en de benodigde investeringen.
- In een routekaart worden alle gebouwen van een zorginstelling meegenomen, zowel eigendom als huur.
- De bestuurder stelt de routekaart vast, omdat hij/zij de verbindende schakel is tussen strategie, financiën en uitvoering.

Waarom een routekaart?

- Verplichting Green Deal Zorg
- In inkoopvoorwaarden Zorgverzekeraars en Zorgkantoren
- Verplichte eis in MilieuThermometerZorg
- Te gebruiken als EED rapportage
- Te gebruiken als rapportage voor de Informatieplicht

Expertisecentrum Verduurzaming Zorg

CO₂-neutraal zorgvastgoed in 2050.

Doel: De zorg heeft een duidelijk en uitvoerbaar plan voor 95% CO₂-reductie van het vastgoed in 2050

The logo for 'de Nederlandse ggz' consists of the words 'de Nederlandse' in a red, sans-serif font above the word 'ggz' in a larger, bold, red, sans-serif font. The entire logo is set against a white rectangular background.

de
Nederlandse
ggz

The logo for 'actiz' features the word 'actiz' in a bold, purple, lowercase, sans-serif font. Below it, the text 'organisatie van zorgondernemers' is written in a smaller, orange, lowercase, sans-serif font.

actiz
organisatie van zorgondernemers

The logo for 'vgn' includes a stylized sun icon made of yellow and green rays to the left of the letters 'vgn' in a blue, lowercase, sans-serif font. To the right of 'vgn', the text 'vereniging gehandicaptenzorg nederland' is written in a smaller, blue, lowercase, sans-serif font.

vgn vereniging
gehandicaptenzorg
nederland

The logo for 'NZZ' features the letters 'NZZ' in a bold, black, sans-serif font. To the right of the letters, the text 'Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen' is written in a smaller, black, sans-serif font.

NZZ Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

The logo for 'NFU' consists of a red and white circular icon with a stylized 'NFU' inside, followed by the text 'NEDERLANDSE FEDERATIE VAN UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA' in a blue, uppercase, sans-serif font.

NFU NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA

The logo for 'MPZ' features a green circular icon with a stylized tree and a snake, followed by the letters 'MPZ' in a green, uppercase, sans-serif font.

MPZ

Alle info op: www.expertisecentrumverduurzamingzorg.nl

Activiteiten EVZ

- Routekaarten
 - Tools
 - Documentatie
 - Ondersteuning
- Kennisbank
 - Verduurzamingskaarten
 - Praktijkvoorbeelden
- Webinars
- Website
- Vraagbaak, Vragenuurtje
- Communicatie
- Eerstelijnszorg
- Circulair bouwen

Wie maakt de routekaart?

- Het opstellen van de routekaart kan het best worden gedaan door de **vastgoedafdeling**. Het vaststellen gebeurt door het **bestuur**. Andere betrokkenen zijn bijvoorbeeld de energiecoördinator, facilitair manager, duurzaamheids- of MVO-coördinator, controller en manager.
- Er kan een **extern bureau** ingehuurd worden om de routekaart (mede) op te stellen.
- Bij **huurpanden** heeft de verhuurder een belangrijke rol. Hier zijn hulpmiddelen voor beschikbaar.

Waaruit bestaat de CO₂-routekaart?

Een routekaart bestaat uit:

- een **ingevulde CO₂-reductietool**, waarin de maatregelen voor CO₂-reductie voor de gehele vastgoedportefeuille zijn doorgerekend
- een **bestuursoplegger**, een document waarin de bestuurlijke ondersteuning voor de plannen wordt vastgelegd.

Hoe maak je de routekaart?

Stap 1: gebruik de CO₂ reductietool van EVZ

Download deze tool via

<https://www.expertisecentrumverduurzamingzorg.nl/co2-reductietool-downloaden/>

Tool versie 2.0 is hier begin juli downloadbaar.

Deze versie bevat de nieuwe erkende maatregelen en is geschikt voor EED en Informatieplicht rapportage.

Hoe maak je de routekaart?

Stap 1: gebruik de CO₂ reductietool van EVZ

Invullen: van bekend naar onbekend

- Vul al je locaties in en per locatietabblad de gebouwgegevens
- Begin dan met het inplannen van de energiemaatregelen die je al weet
- Pak vervolgens de MJOP's erbij
- Verbinding met het strategisch huisvestingsbeleid.
- Onderzoek welke maatregelen nog meer nodig zijn om de doelstellingen voor CO₂-reductie in 2030 en voor 2050 te halen.

Hoe maak je de routekaart?

Stap 1: gebruik de CO₂-reductietool van EVZ

Rondleiding door de CO₂-reductietool versie 2.0

Hoe maak je de routekaart?

Stap 2 Vul de Bestuursoplegger van EVZ in

CO₂-reductietool + Bestuursoplegger = routekaart

- Zonder vaststelling door bestuur blijft je routekaart een concept. Bij het opstellen van een portefeuilleroutekaart en een duurzaamheidsstrategie voor het vastgoed van de organisatie is het dus belangrijk om het bestuur tijdig te betrekken.

<https://www.expertisecentrumverduurzamingzorg.nl/kennisbank/bestuursopleggercare/>

Hoe maak je de routekaart?

Stap 3 Stuur de ingevulde routekaart naar het EVZ

Via <https://www.expertisecentrumverduurzamingzorg.nl/care/co2-routekaart/wegwijzer-inleveren/>

- Hiermee zet je je organisatie op de kaart voor de gezamenlijke route van de zorg naar de wettelijke CO₂-reductie voor 2050.
- Door de routekaart in te leveren kunnen we als samenwerkende brancheorganisaties een sectorale routekaart maken. Dit geeft belangrijk inzicht in de inspanningen van de zorginstellingen en de verwachte CO₂-reductie. Bovendien kan hiermee dwingende wetgeving worden voorkomen.
- Doe eerst een check of vraag om ondersteuning.

Status tot nu toe

- Nu ingeleverd: 165 routekaarten langdurige zorg = 12 miljoen m² BVO = 60% vastgoed m² BVO
- Beoogd: 400 routekaarten opgesteld in de langdurige zorg = 200 miljoen m² BVO = > 95% vastgoed m² BVO. Huurlocaties zijn nu de uitdaging.

*Dus ga aan de slag
en lever hem in!*

Wil je meer weten over de routekaart?

Kijk voor de wegwijzer en tutorials op
www.expertisecentrumverduurzamingzorg.nl

Stel je vraag via:
info@expertisecentrumverduurzamingzorg.nl

 [MPZ Milieuplatform Zorgsector](#)

 [Stichting Stimular](#)

Geïnspireerd en zie je meer kansen voor duurzaamheid in jouw zorgorganisatie?

- Wil je wegwijs worden gemaakt in alle handige tools en informatie die er wordt aangeboden?
- Of wil je advies over hoe je de mensen in je organisatie erbij kunt betrekken?

Neem dan contact op voor een kosteloos [startgesprek](#) vanuit MPZ/EVZ

Vraag het gesprek aan via: d.dewild@milieuplatformzorg.nl

Tijd voor vragen

 [MPZ Milieuplatform Zorgsector](#)

 [Stichting Stimular](#)